

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. R.**, bývajúceho v J., proti odporcom **1/ J. K.**, bývajúcemu v P., **2/ E. K.**, bývajúcej v P., zastúpeným JUDr. J. K., advokátom v P., **o určenie vlastníckeho práva a vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 17 C 180/2007, o dovolaní odporcov proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 29. septembra 2008 sp. zn. 17 Co 192/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 29. septembra 2008 sp. zn. 17 Co 192/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza rozsudkom zo 6. júna 2008 č. k. 17 C 180/2007 - 128 určil, že vlastníkom stavby - garáže, nachádzajúcej sa v katastrálnom území Prievidza, súpisné číslo X., postavenej na pozemku označenom parcelným číslom X., je navrhovateľ. Odporcom uložil povinnosť túto stavbu vypratať do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 30 168 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru o dôvodnosti návrhu, keď mal preukázaný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Uviedol, že predmetnú garáž nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov navrhovateľ a jeho bývalá manželka M. R. originálnym spôsobom - stavbou a platnou dohodou sa vysporiadali tak, že jej výlučným vlastníkom sa stal navrhovateľ. Odporcovia užívaním garáže protiprávne zasiahli do vlastníctva navrhovateľa. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 29. septembra 2008 sp. zn. 17 Co 192/2008 odvolanie odporcov ako oneskorene podané odmietol (§ 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) a rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania zmenil tak, že odporcovia sú povinní zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 34 516 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa po neúspešnom pokuse o jeho doručenie právnenému zástupcovi odporcov 26. a 27. júna 2008 bol 27. júna 2008 uložený na pošte s tým, že adresát bol o tomto postupe upovedomený. Za deň doručenia zásielky s rozsudkom potom treba považovať deň 30. júna 2008, nie až deň jeho skutočného prevzatia, t. j. 7. júla 2008. Lehota na podanie odvolania začala plynúť 1. júla 2008 a uplynula dňom 16. júla 2008, ktorý bol posledným dňom na podanie odvolania. Odporcovia podali odvolanie až 22. júla 2008 na pošte, t. j. po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. Rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania považoval za nesprávne v určení ich výšky, pretože neopodstatnene nepriznal navrhovateľovi náhradu ušlej mzdy za účasť na pojednávaniach.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali dovolanie odporcovia. Žiadali ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietali odňatie im možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že neboli splnené podmienky pre odmietnutie ich odvolania. V čase od 21. 6. 2008 do 5. 7. 2007 sa právny zástupca nezdržoval v mieste doručovania rozsudku súdu prvého stupňa, na preukázanie ktorej skutočnosti predložil potvrdenie o absolvovaní dovolenky v Taliansku (v dňoch od 21. 6. do 5. 7. 2008). Rozsudok súdu prvého stupňa preto prevzal až 7. 7. 2008 a odvolanie podané na pošte 22. 7. 2008 bolo podané včas, v 15 - dňovej zákonnej lehote.

Navrhovateľ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O. s. p.).

V danom prípade napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky žiadneho z uvedených uznesení, preto dovolanie proti nemu podľa § 239 O. s. p. prípustné nie je.

Z § 242 ods. 1 veta prvá O. s. p. vyplýva pre dovolací súd povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p., teda i v prípade, ak to účastník konania nenamieta. Preto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky neobmedzil len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vzhľadom na obsah dovolania odporcov a námietky v ňom uvedené dovolací súd osobitne skúmal, či postupom súdu nedošlo k odňatiu možnosti účastníkov konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom a zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. v prípade, že podmienky preň neboli splnené, pretože odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (R 23/1994).

Podľa § 158 ods. 2 O. s. p. rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručí účastníkom konania prípadne ich zástupcom do vlastných rúk.

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že za skutočnosť určujúcu pre začiatok lehoty na podanie odvolania treba považovať deň doručenia rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa § 47 ods. 1 O. s. p. do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých to ustanovuje zákon a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

Podľa ods. 2 (účinného do 15. októbra 2008) ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde znovu doručiť v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Citované ustanovenie upravuje zákonnú fikciu doručenia, podľa ktorej sa za tam stanovených podmienok písomnosť považuje za doručенú uplynutím trojdňovej lehoty počítanej odo dňa, kedy bola písomnosť uložená na pošte. Ide nepochybne o procesnú lehotu

určenú podľa dní, za začiatok ktorej treba považovať deň nasledujúci po uložení písomnosti na pošte a ktorá končí uplynutím jej posledného dňa.

Len riadne a zákonu zodpovedajúce doručenie rozhodnutia môže vyvolať dôsledok, že sa uplatní ustanovenie § 47 ods. 2 posledná veta O. s. p., t. j. že sa písomnosť pokladá za doručeníu tretí deň po jej uložení. Pri vadnom náhradnom doručení písomnosti adresátovi začne plynúť odvolacia lehota až odo dňa, keď adresát písomnosť na pošte skutočne prevezme, aj keď sa tak stalo po uplynutí troch dní od jej uloženia.

Odporcovia uviedli, že odvolací súd odmietol ich odvolanie bez toho, aby bolo pri náhradnom doručení zásielky - rozsudku - určenej do vlastných rúk postupované v súlade s § 47 ods. 2 O. s. p. Namietali nesplnenie zákonných predpokladov uvedených v tomto ustanovení pre náhradné doručenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. A to nezdržiavanie sa ich právneho zástupcu v mieste doručenia v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa v dňoch 26. a 27. 6. 2008.

Ako vyplýva z obsahu spisu, zásielka s rozsudkom súdu prvého stupňa bola zástupcovi odporcov doručovaná na adresu H., najskôr 26. 6. 2008 a potom opakovane 27. 6. 2008. Oba pokusy zostali neúspešné a zásielka s rozsudkom bola uložená na pošte 27. 6. 2008. Zástupca odporcov si zásielku prevzal dňa 7. 7. 2008. Na základe výzvy podaním z 13. 2. 2009 (č.l. 166) oznámil súdu, že v dňoch 21.6. 2008 až 5. 7. 2008 bol na dovolenke v Taliansku. Pripojil potvrdenie príslušnej cestovnej kancelárie preukazujúce túto skutočnosť.

Z uvedeného je zrejmé, že nemožno mať za to, že v čase pokusu doručovteľa o doručenie rozsudku súdu prvého stupňa sa zástupca odporcov zdržiaval v mieste doručenia. Odvolací súd bez skúmania splnenia podmienok náhradného doručenia nemohol vychádzať z fikcie doručenia rozsudku uplynutím tretieho dňa od jeho uloženia na pošte (§ 47 ods. 2 v znení platnom do 15. 10. 2008).

Všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/02, II.ÚS 174/04). Ak nie je záver o dodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo

rozumných pochybností, musí všeobecný súd vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (III. ÚS 331/04).V danom prípade možno mať pochybnosti takéhoto charakteru. Obsah predloženého potvrdenia vyvoláva pochybnosti o splnení jednej z podmienok uplatnenia fikcie doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O. s. p. a to podmienky zdržiavania sa adresáta zásielky v mieste doručovania. Keďže sa nemohla uplatniť uvedená fikcia, za deň riadneho doručenia rozsudku súdu prvého stupňa bolo potrebné považovať deň, v ktorom adresát prevzal rozsudok na pošte - 7. 7. 2008. Odvolacia lehota v dôsledku toho začala plynúť odporcom 8. 7. 2008 (utorok) a skončila 22. 7. 2008 (utorok). Odvolanie, ktoré podali odporcovia 22. 7. 2008 na pošte, bolo preto podané v odvolacej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.).

Ak za tohto stavu odvolací súd odmietol odvolanie odporcov ako oneskorene podané, odňal im tým možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Výskyt tejto procesnej vady zakladá jednak prípustnosť dovolania a tiež je dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie krajského súdu podľa § 243b ods. 1, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

